Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

15 май 2019 година*

„Преюдициално запитване — Споразумение за асоцииране ЕИО—Турция — Допълнителен протокол — Член 59 — Решение № 3/80 — Социална сигурност на работниците мигранти — Отмяна на клаузите за пребиваване — Член 6 — Обезщетение за инвалидност — Отмяна — Регламент (ЕО) № 883/2004 — Специални парични обезщетения без плащане на вноски — Условие за пребиваване — Директива 2003/109/ЕО — Статут на дългосрочно пребиваващ“

По дело C-677/17

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Centrale Raad van Beroep (Централен апелативен съд по дела в областта на социалната сигурност и публичната служба, Нидерландия) с акт от 1 декември 2017 г., постъпил в Съда на 4 декември 2017 г., в рамките на производство по дело

Çoban

срещу

Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: R. Silva de Lapuerta (докладчик), заместник-председател на Съда, изпълняващ функцията на председател на първи състав, J.-C. Bonichot, E. Regan, C. G. Fernlund и S. Rodin, съдии,

генерален адвокат: E. Sharpston,

секретар: R. Schiano, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 3 октомври 2018 г.,

като има предвид становищата, представени:

– за Çoban, от R. Akkaya и Z. M. Alaca, advocaten,

– за Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, от J. Hut, в качеството на представител,

* Език на производството: нидерландски.

– за нидерландското правителство, от M. K. Bulterman и H. S. Gijzen, в качеството на представители,

– за Европейската комисия, от D. Martin и M. van Beek, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 28 февруари 2019 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 6, параграф 1, първа алинея от Решение № 3/80 на Съвета за асоцииране от 19 септември 1980 г. относно прилагането на схемите за социално осигуряване на държавите членки на Европейските общности към турски работници и членове на техните семейства (ОВ C 110, 1983 г., стр. 60) във връзка с член 59 от Допълнителния протокол, подписан на 23 ноември 1970 г. в Брюксел и сключен, одобрен и утвърден от името на Общността с Регламент (ЕИО) № 2760/72 на Съвета от 19 декември 1972 г. (ОВ L 293, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 1, стр. 37, наричан по-нататък „Допълнителният протокол“). Съветът за асоцииране е създаден със Споразумението за асоцииране между Европейската икономическа общност и Турция, което е подписано на 12 септември 1963 г. в Анкара от Република Турция, от една страна, и от държавите — членки на Европейската икономическа общност, и Общността, от друга страна, и е сключено, одобрено и утвърдено от името на последната с Решение 64/732/ЕИО на Съвета от 23 декември 1963 г. (ОВ 217, 1964 г., стр. 3685; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 1, стр. 10, наричано по-нататък „Споразумението за асоцииране“).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между г-н Çoban и Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (управителен съвет на Института за социално осигуряване на работниците и служителите, Нидерландия, наричан по-нататък „Uwv“) по повод отказа на последния да уважи молбата на г-н Çoban за допълващо обезщетение по нидерландското законодателство.

Правна уредба

Правото на Съюза

Споразумението за асоцииране

3 Съгласно член 2, параграф 1 от Споразумението за асоцииране то има за цел да подпомага постоянното и балансирано укрепване на търговските и икономическите отношения между договарящите страни, като взема изцяло под внимание необходимостта от осигуряване на ускорено развитие на икономиката на Турция, повишаване на нивото на заетостта и подобряване на условията на живот на турския народ.

Допълнителният протокол

4 Допълнителният протокол съдържа дял II, който е озаглавен „Движение на лица и услуги“, глава I от който се отнася до „работна[та] ръка“.

5 Член 39 от Допълнителния протокол, който е част от глава I от посочения дял II, предвижда:

„1. Преди края на първата година след влизането в сила на настоящия протокол, Съветът за асоцииране трябва да приеме разпоредби относно социалното осигуряване на работниците с турска националност, които променят местожителството си в рамките на Общността, и на техните семейства, пребиваващи в рамките на Общността.

[…]

4. Пенсиите за трудов стаж и старост, смърт и инвалидност, които са придобити по силата на разпоредби, приети при прилагане на параграф 2, ще могат да бъдат прехвърляни в Турция.

[…]“

6 Член 59 от Допълнителния протокол, който е включен в дял IV от него, озаглавен „Общи и заключителни разпоредби“, гласи следното:

„В областите, които са включени в настоящия протокол, Турция не може да се възползва от по-благоприятен режим от този, който държавите членки са възприели помежду си по силата на Договора за създаване на Общността“.

7 Член 62 от Допълнителния протокол гласи:

„Настоящият протокол и неговите приложения са неделима част от Споразумението за асоцииране […]“.

Решение № 3/80

8 Член 2 от Решение № 3/80, озаглавен „Действие по отношение на лицата“, гласи:

„Настоящото решение се прилага:

– по отношение на работниците, за които се прилага или се е прилагало правото на една или повече държави членки и които са граждани на Турция,

– по отношение на членовете на семействата на тези работници, които пребивават на територията на една от държавите членки,

– по отношение на наследниците на тези работници“. [неофициален превод]

9 Член 4 от посоченото решение, озаглавен „Материално приложно поле“, предвижда:

„1. Настоящото решение се прилага за цялото законодателство, което се отнася до следните клонове на социалното осигуряване:

[…]

б) обезщетения за инвалидност, включително обезщетенията за поддържане или подобряване на способността за придобиване на доходи;

[…]

2. Настоящото решение се прилага за всички общи и специални схеми за социално осигуряване независимо дали със или без плащане на вноски, както и за схеми, свързани с отговорността на работодателя или корабособственика за обезщетенията, посочени в параграф 1.

[…]“. [неофициален превод]

10 Член 6 от Решение № 3/80, озаглавен „Отмяна на клаузите за пребиваване […]“, гласи в параграф 1, първа алинея:

„Ако в настоящото решение не е предвидено друго, придобитите съгласно законодателството на една или повече държави членки парични обезщетения за инвалидност, старост или за преживяло лице, пенсия за трудова злополука или професионална болест не подлежат на никакво намаление, изменение, спиране, отнемане или конфискация поради факта, че получателят пребивава в Турция или на територията на държава членка, различна от тази, в която се намира институцията, която отговаря за изплащането на обезщетенията“. [неофициален превод]

Регламент № 883/2004

11 Член 7 от Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координацията на системите за социална сигурност (ОВ L 166, 2004 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 82 и поправка в ОВ L 33, 2008 г., стр. 12), изменен с Регламент (ЕО) № 988/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година (ОВ L 284, 2009 г., стр. 43) (наричан по-нататък „Регламент № 883/2004“), озаглавен „Отмяна на правилата за пребиваване“, гласи:

„Освен ако друго не е предвидено в настоящия регламент, паричните обезщетения, платими съгласно законодателството на една или повече държави членки или съгласно настоящия регламент не подлежат на каквото и да е намаляване, изменение, спиране, прекратяване или конфискация поради факта, че бенефициентът или членовете на неговото семейство пребивават в държава членка, различна от тази, в която се намира институцията, предоставяща обезщетенията“.

12 Член 70 от Регламент № 883/2004 предвижда:

„1. Настоящият член се прилага за специални парични обезщетения без плащане на вноски, предоставяни съгласно законодателство, което поради персоналния си обхват, целите и/или условията за придобиване на права, се характеризира едновременно като социално осигурително законодателство по член 3, параграф 1 и като социално подпомагане.

2. За целите на тази глава „специални парични обезщетения без плащане на вноски“ са тези, които:

[…]

в) са изброени в приложение X.

3. Член 7 и другите глави от този дял не се прилагат за обезщетенията по параграф 2 на този член.

4. Обезщетенията, посочени в параграф 2, се предоставят изключително в държавата членка, в която пребивава заинтересованото лице, в съответствие с нейното законодателство. Такива обезщетения се предоставят от и за сметка на институцията по място на пребиваване“.

13 В приложение X към посочения регламент, озаглавено „Специални парични обезщетения, независещи от вноски“, по отношение на Нидерландия фигурира:

„[…]

б) Закон за допълнителните помощи от 6 ноември 1986 г. (TW)“.

Директива 2003/109

14 Съображения 2, 4, 6 и 12 от Директива 2003/109/ЕО на Съвета от 25 ноември 2003 година относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани от трети страни (ОВ L 16, 2004 г., стр. 44; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 225) гласят:

„(2) По време на извънредното съвещание в Тампере от 15 и 16 октомври 1999 г. Европейският съвет обяви, че правният статут на гражданите на трети страни трябва да се сближи с този на гражданите на държавите членки и че лице, легално пребиваващо в държава членка, за неопределен срок от време, което има разрешение за дългосрочно пребиваване, следва да получи в тази държава членка съвкупност от постоянни права, възможно най-близки с тези, от които се ползват гражданите на Европейския съюз.

[…]

(4) Интеграцията на граждани на трети страни, трайно установени в държавите членки, е ключов елемент за поощряване на икономическото и социално единство, основна цел на Общността, изложена в Договора.

[…]

(6) Основният критерий за получаване на статут на дългосрочно пребиваващ следва да бъде продължителността на пребиваване на територията на държавата членка. Това пребиваване следва да е било легално и непрекъснато, за да свидетелства за трайното привързване на лицето с тази страна. Необходимо е да се предвиди известна гъвкавост при отчитане на обстоятелствата, които биха накарали едно лице временно да се отдалечи от територията.

[…]

(12) С цел да се създаде истински интеграционен инструмент в обществото, в което дългосрочно пребиваващият се е установил, последният следва да се ползва от равнопоставеност с гражданите на държавата членка по отношение на широк диапазон от икономически и социални области в зависимост от приложимите условия, определени с настоящата директива“.

15 Член 1 от посочената директива предвижда:

„Настоящата директива определя:

а) условията за предоставяне и отменяне на статут на дългосрочно пребиваващ, предоставен от една държава членка на граждани на трети страни, които пребивават легално на нейна територия, както и свързаните с това права, и

б) условията за пребиваване в държави членки, различни от тази, която е предоставила статута на дългосрочно пребиваване на граждани от трети страни, ползващи се от този статут“.

16 Член 8 от Директива 2003/109 предвижда:

„1. Статутът на дългосрочно пребиваващ е постоянен, като се спазват условията на член 9.

2. Държавите членки издават на дългосрочно пребиваващия разрешение за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в [ЕС]. Това разрешение е със срок на валидност най-малко пет години, като при изтичането му може да бъде автоматично подновено, а при необходимост това да става след представяне на молба.

[…]“.

Нидерландското право

17 Член 4a от Toeslagenwet (Закон за добавките към социалните плащания) от 6 ноември 1986 г. (Stb. 1986, № 567) в своята редакция, приложима към обстоятелствата в главното производство (наричан по-нататък „TW“), е гласял:

„1. Посочените в член 2 лица нямат право на допълващо обезщетение през периода, през който не пребивават в Нидерландия.

2. Посочените в член 2 лица, които съгласно параграф 1 нямат право на допълващо обезщетение, могат да искат отпускане на това допълващо обезщетение от деня, в който пребивават в Нидерландия, доколкото изпълняват установените в член 2, параграфи 1, 2 или 3 изисквания“.

18 Член 8, параграф 1 от Remigratiewet (Закон за връщането на мигранти) от 22 април 1999 г. (Stb. 1999, № 232) предвижда:

„Лицата, които са се завърнали в държавата си по произход на основание на този закон, могат да се върнат в Нидерландия в срок от една година, след като са установили местопребиваването си в държавата си по произход“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

19 Г-н Çoban е турски гражданин, който през определен период от време упражнява дейност като нает в Нидерландия.

20 На 11 септември 2006 г. г-н Çoban напуска работа поради заболяване.

21 От 18 декември 2006 г. той разполага с разрешение за дългосрочно пребиваване в ЕС, издадено в съответствие с разпоредбите на Директива 2003/109.

22 Считано от 8 септември 2008 г., Uwv отпуска на г-н Çoban обезщетение на основание на Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (Закон за работата и доходите след изгубване на работоспособността) от 10 ноември 2005 г. (Stb. 2005, nº 572), изчислено въз основа на 45—55 % намалена работоспособност. Освен това на основание на TW Uwv отпуска на г-н Çoban допълващо обезщетение, за да му бъде осигурен доход, равен на минималната работна заплата.

23 На 10 февруари 2014 г. г-н Çoban уведомява Uwv за намерението си да се завърне в Турция от 1 април 2014. С решение от 12 февруари 2014 г. Uwv отнема отпуснатото на г-н Çoban допълващо обезщетение, считано от 1 април 2014 г.

24 По повод на връщането си в Турция г-н Çoban получава от нидерландските органи по негово искане обезщетения, отпускани при връщане на мигранти. На 18 март 2014 г. г-н Çoban се завръща в Турция. От акта за преюдициално запитване се установява, че към тази дата той все още е притежавал разрешение за дългосрочно пребиваване в ЕС.

25 На 9 юли 2014 г. от Турция г-н Çoban отново подава молба за допълващо обезщетение пред Uwv. Според запитващата юрисдикция с тази нова молба се цели да бъде изплатено допълващото обезщетение, което Uwv е отнел на 12 февруари 2014 г.

26 С решение от 1 август 2014 г. Uwv отхвърля тази молба.

27 Г-н Çoban подава административна жалба срещу това решение пред Uwv, който с решение от 20 октомври 2014 г. потвърждава решението за отхвърляне на молбата за допълващо обезщетение на основание на член 4a от TW, съгласно който единствено лицата, които живеят в Нидерландия, имат право на такова обезщетение.

28 Г-н Çoban обжалва решението на Uwv от 20 октомври 2014 г. пред Rechtbank Amsterdam (Окръжен съд Амстердам, Нидерландия).

29 С решение от 18 юни 2015 г. тази юрисдикция отхвърля посочената жалба по-специално на основание че положението на г-н Çoban не е сходно с това на турските граждани, за които се отнася делото, по което е постановено решение от 26 май 2011 г., Akdas и др. (C-485/07, EU:C:2011:346).

30 Г-н Çoban обжалва това съдебно решение пред Centrale Raad van Beroep (Апелативен съд по дела в областта на социалната сигурност и публичната служба, Нидерландия).

31 Запитващата юрисдикция посочва, че г-н Çoban е напуснал окончателно редовния пазар на труда в Нидерландия след началото на неговата нетрудоспособност, поради което е изгубил правото си на пребиваване в тази държава членка на основание на Споразумението за асоцииране. Доколкото това обстоятелство го поставя в положение, сходно на това на турските граждани, за които се отнася делото, по което е постановено решение от 26 май 2011 г., Akdas и др. (C-485/07, EU:C:2011:346), г-н Çoban по принцип би трябвало да може да се позове на правото на прехвърляне на разглежданото в главното производство допълващо обезщетение на основание на член 6, параграф 1, първа алинея от Решение № 3/80.

32 Запитващата юрисдикция обаче подчертава, че за разлика от турските граждани, за които се отнася споменатото дело, г-н Çoban е напуснал Нидерландия по своя собствена воля. Всъщност според тази юрисдикция към датата на връщането си в Турция жалбоподателят в главното производство е имал статут на дългосрочно пребиваващ в тази държава по смисъла на Директива 2003/109. Освен това по силата на Закона за връщането на мигранти той е можел да се върне в тази държава в срок от една година от заминаването си.

33 Поради това положението на г-н Çoban имало и прилики с това на турските граждани, за което се отнася делото, по което е постановено решение от 14 януари 2015 г., Demirci и др. (C-171/13, EU:C:2015:8).

34 Поради това запитващата юрисдикция иска да установи с оглед на съдебната практика, която произтича от решения от 26 май 2011 г., Akdas и др. (C-485/07, EU:C:2011:346) и от 14 януари 2015 г., Demirci и др. (C-171/13, EU:C:2015:8), дали за целите на прилагането на член 59 от Допълнителния протокол положението на г-н Çoban може надлежно да бъде сравнено с това на гражданите на Съюза, които не могат да прехвърлят обезщетение като разглежданото в главното производство.

35 При тези условия Centrale Raad van Beroep (Апелативен съд по дела в областта на социалната сигурност и публичната служба) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„[1)] Следва ли член 6, параграф 1, [първа алинея] от Решение № 3/80, разглеждан във връзка с член 59 от Допълнителния протокол, да се тълкува в смисъл, че не допуска законова уредба на държава членка като член 4а от [TW], въз основа на която одобрено допълващо обезщетение се отнема, когато получаващото го лице се премести в Турция, независимо че това лице само́ е напуснало територията на държавата членка?

[2)] Във връзка с това от значение ли е обстоятелството, че към момента на напускането на държавата членка заинтересованото лице повече няма право на пребиваване на основание на [Споразумението за асоцииране], но притежава разрешение за дългосрочно пребиваване на територията на ЕС [на основание на Директива 2003/109]?

[3)] В това отношение от значение ли е обстоятелството, че съгласно националното законодателство заинтересованото лице има възможност в срок от една година след напускането на държавата членка да се върне в нея, като поиска отново да му бъде отпуснато допълнително обезщетение, като тази възможност продължава да е налице, докато посоченото лице разполага с разрешение за дългосрочно пребиваване на територията на ЕС [на основание на посочената директива]?“.

По преюдициалните въпроси

36 С тези въпроси, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция иска да установи по същество дали член 6, параграф 1, първа алинея от Решение № 3/80, разглеждан във връзка с член 59 от Допълнителния протокол, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална разпоредба като разглежданата в главното производство, с която се отнема допълващото обезщетение на турски гражданин, който се завръща в държавата си по произход и който към датата на напускане на приемащата държава членка има статут на дългосрочно пребиваващ по смисъла на Директива 2003/109.

37 В това отношение следва да се напомни, че Решение № 3/80 цели да се координират схемите за социално осигуряване на държавите членки, за да могат турските работници, които са или са били заети в Съюза, както и членовете на семействата им и техните наследници да могат да се ползват от обезщетенията в рамките на традиционните клонове на социалното осигуряване (решение от 10 септември 1996 г., Taflan-Met и др., C-277/94, EU:C:1996:315, т. 26).

38 Съгласно член 2 от Решение № 3/80 то е приложимо по-специално по отношение на турските работниците, за които се прилага или се е прилагало правото на една или повече държави членки.

39 Що се отнася до материалното приложно поле на Решение № 3/80, съгласно член 4, параграфи 1 и 2 от него то се прилага за цялото законодателство, отнасящо се до клоновете на социалното осигуряване, които обхващат по-специално обезщетения за инвалидност, включително обезщетенията за поддържане или подобряване на способността за придобиване на доходи, както и общите и специални схеми за социално осигуряване, независимо дали със или без плащане на вноски.

40 В конкретния случай е безспорно, че г-н Çoban получава пенсия за инвалидност, предвидена в нидерландското законодателство в областта на социалното осигуряване, и че разглежданото в главното производство допълващо обезщетение цели увеличаване на размера на тази пенсия с

оглед на това да му осигури минималния за тази държава доход. Следователно това обезщетение следва да се приравни на обезщетение за инвалидност по смисъла на член 4, параграф 1, буква б) от Решение № 3/80.

41 Следователно Решение № 3/80 е приложимо към положение като разглежданото в главното производство.

42 Член 6, параграф 1, първа алинея от Решение № 3/80, с който се прилага член 39, параграф 4 от Допълнителния протокол, установява правото на турските работници да запазят в Турция или на територията на държава членка, различна от тази, в която се намира институцията, която отговаря за изплащането на обезщетенията, плащането на паричните обезщетения за инвалидност, старост или за преживяло лице, както и пенсиите за трудова злополука или професионална болест, придобити съгласно законодателството на една или повече държави членки.

43 В Решение № 3/80 не е предвидено никакво изключение или ограничаване на съдържащата се в член 6, параграф 1, първа алинея от него отмяна на клаузите за пребиваване (решение от 26 май 2011 г., Akdas и др., C-485/07, EU:C:2011:346, т. 80).

44 В конкретния случай с решението си от 12 февруари 2014 г. Uwv отнема разглежданото в главното производство допълващо обезщетение с действие от 1 април 2014 г. с довода, че г-н Çoban го е уведомил за намерението си да се завърне в Турция на посочената дата. По-късно, на 9 юли 2014 г., г-н Çoban подава от Турция нова молба за допълващо обезщетение, която според предоставената от запитващата юрисдикция информация цели да се възобнови плащането на отнетото от Uwv обезщетение.

45 Доколкото според запитващата юрисдикция тази молба, подадена от жалбоподателя в главното производство, цели да бъде възстановено правото на допълващо обезщетение, придобито на основание на TW, следва да се приеме, както генералният адвокат посочва по същество в точки 60 и 62 от заключението си, че в главното производство г-н Çoban се позовава на правото на обезщетение за инвалидност, придобито на основание на законодателството на държава членка съгласно член 6, параграф 1, първа алинея от Решение № 3/80.

46 При тези условия положението на г-н Çoban попада в приложното поле на посочената разпоредба.

47 Следва обаче да се приеме за установено, че по силата на включването на TW в приложение X към Регламент № 883/2004 разглежданото в главното производство допълващо обезщетение е част от т.нар. „специални парични обезщетения без плащане на вноски“ по смисъла на член 70, параграф 2 от този регламент.

48 Съгласно член 70, параграф 3 от Регламент № 883/2004 принципът на отмяна на клаузите за пребиваване, предвиден в член 7 от този регламент, не се прилага за посочените обезщетения. По силата на член 70, параграф 4 от същия регламент тези обезщетения се предоставят изключително в държавата членка, в която пребивава заинтересованото лице, в съответствие с нейното законодателство.

49 От това следва, че гражданите на Съюза, които попадат в приложното поле на Регламент № 883/2004, могат да се ползват от специално парично обезщетение без плащане на вноски, каквото е разглежданото в главното производство допълващо обезщетение, единствено ако пребивават в държавата членка, която го предоставя.

50 Така по отношение на гражданите на Съюза продължава да се прилага установеното в член 4а от TW условие да пребивават на територията на Кралство Нидерландия, за да могат да се ползват от допълващо обезщетение на основание на посоченото законодателство.

51 Следва обаче да се напомни, че член 59 от Допълнителния протокол предвижда, че в областите, включени в този протокол, Турция не може да се ползва от по-благоприятен режим от този, който държавите членки са възприели помежду си по силата на Договора за създаване на Общността.

52 Съгласно дял II от Допълнителния протокол последният обхваща по-специално движението на лица и услуги и конкретно разпоредбите относно социалното осигуряване на работниците с турска националност, променящи местожителството си в рамките на Съюза, които разпоредби се съдържат в Решение № 3/80.

53 Следователно с оглед на член 59 от посочения протокол трябва да се разгледа въпроса дали обстоятелството, че турски гражданин като г-н Çoban може на основание на член 6, параграф 1, първа алинея от Решение № 3/80 да запази правото си на допълващо обезщетение като разглежданото в главното производство, след като отиде да живее в Турция, при положение че по отношение на гражданите на Съюза продължава да се прилага предвиденото в член 4а от TW условие да имат местоживеене в Нидерландия, за да се ползват от това право, би довело до това за посочения турски гражданин да бъде запазено по-благоприятно третиране от това, предоставено на гражданите на Съюза, които се намират в сравнимо положение.

54 В това отношение в точка 95 от решение от 26 май 2011 г., Akdas и др. (C-485/07, EU:C:2011:346) Съдът приема, че положението на бивши турски работници, които са се завърнали в Турция, след като са изгубили правото си да пребивават в приемащата държава членка, поради обстоятелството че са били инвалидизирани там, не може за целите на прилагането на член 59 от Допълнителния протокол да бъде надлежно сравнявано с това на гражданите на Съюза, доколкото последните, поради това че притежават правото да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки и съответно запазват правото си да пребивават в държавата членка, която отпуска разглежданото обезщетение, от една страна, могат да изберат да напуснат територията на тази държава, като поради това обстоятелство изгубят възможността да получават това обезщетение, и от друга страна, имат правото да се завърнат във всеки момент в съответната държава членка.

55 В конкретния случай положението на г-н Çoban не може да бъде оприличено на това на турските граждани, за които се отнася делото, по което е постановено посоченото решение, тъй като към момента, в който г-н Çoban напуска Нидерландия с цел да се установи в Турция, той не е загубил правото си да пребивава в тази държава членка.

56 Всъщност от предоставената на Съда преписка следва, че към тази дата г-н Çoban е имал статут на дългосрочно пребиваващ в Нидерландия по смисъла на Директива 2003/109.

57 Следва обаче да се напомни, че по силата на член 8 от Директива 2003/109 статутът на дългосрочно пребиваващ е постоянен, като се спазват условията на член 9 от тази директива, които се отнасят до отнемането или до загубата на този статут.

58 Освен това, както следва от съображения 4, 6 и 12 от Директива 2003/109, основната ѝ цел е интеграцията на граждани на трети страни, трайно установени в държавите членки. Също така, както следва и от съображение 2 от тази директива, тя цели чрез предоставянето на статут на дългосрочно пребиваващи на посочените граждани на трети страни да сближи правния статут на последните с този на гражданите на държавите членки (решение от 18 октомври 2012 г., Singh, C-502/10, EU:C:2012:636, т. 45).

59 Така, по силата на този статут, който г-н Çoban е имал към датата, на която е напуснал Нидерландия с цел да се установи в Турция, той е отговарял на установеното с TW изискване за пребиваване на територията на посочената държава членка, за да може да се ползва от разглежданото в главното производство допълващо обезщетение, подобно на гражданин на Съюза, пребиваващ в Нидерландия.

60 От това следва, че за целите на прилагането на член 59 от Допълнителния протокол положението на г-н Çoban трябва да се счита за сравнимо с това на гражданин на Съюза, който пребивава в Нидерландия и който е придобил правото на допълващо обезщетение на основание на TW.

61 При тези условия обстоятелството, че на основание на член 6, параграф 1, първа алинея от Решение № 3/80 турски гражданин като г-н Çoban може да запази правото на допълващо обезщетение като разглежданото в главното производство, след като е прехвърлил местоживеенето си в Турция, докато по отношение на гражданите на Съюза продължава да се прилага установеното в член 4а от TW условие да продължават да пребивават на територията на Кралство Нидерландия, за да могат да се ползват от такова право, би довело до положение, в което за този турски гражданин е запазено по-благоприятно третиране от това, на което са подложени гражданите на Съюза, намиращи се в сравнимо положение, което би било несъвместимо с изискванията, произтичащи от член 59 от Допълнителния протокол.

62 С оглед на гореизложените съображения на поставените въпроси следва да се отговори, че член 6, параграф 1, първа алинея от Решение № 3/80 във връзка с член 59 от Допълнителния протокол трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална разпоредба като разглежданата в главното производство, предвиждаща отнемане на допълващото обезщетение на турски гражданин, който се завръща в държавата си по произход и който към датата на напускане на приемащата държава членка има статут на дългосрочно пребиваващ по смисъла на Директива 2003/109.

По съдебните разноски

63 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

Член 6, параграф 1, първа алинея от Решение № 3/80 на Съвета за асоцииране от 19 септември 1980 година относно прилагането на схемите за социално осигуряване на държавите членки на Европейските общности към турски работници и членове на техните семейства във връзка с член 59 от Допълнителния протокол, подписан на 23 ноември 1970 г. в Брюксел и сключен, одобрен и утвърден от името на Общността с Регламент (ЕИО) № 2760/72 на Съвета от 19 декември 1972 г., трябва да се трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална разпоредба като разглежданата в главното производство, предвиждаща отнемане на допълващото обезщетение на турски гражданин, който се завръща в държавата си по произход и който към датата на напускане на приемащата държава членка има статут на дългосрочно пребиваващ по смисъла на Директива 2003/109/ЕО на Съвета от 25 ноември 2003 година относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани от трети страни.

Подписи